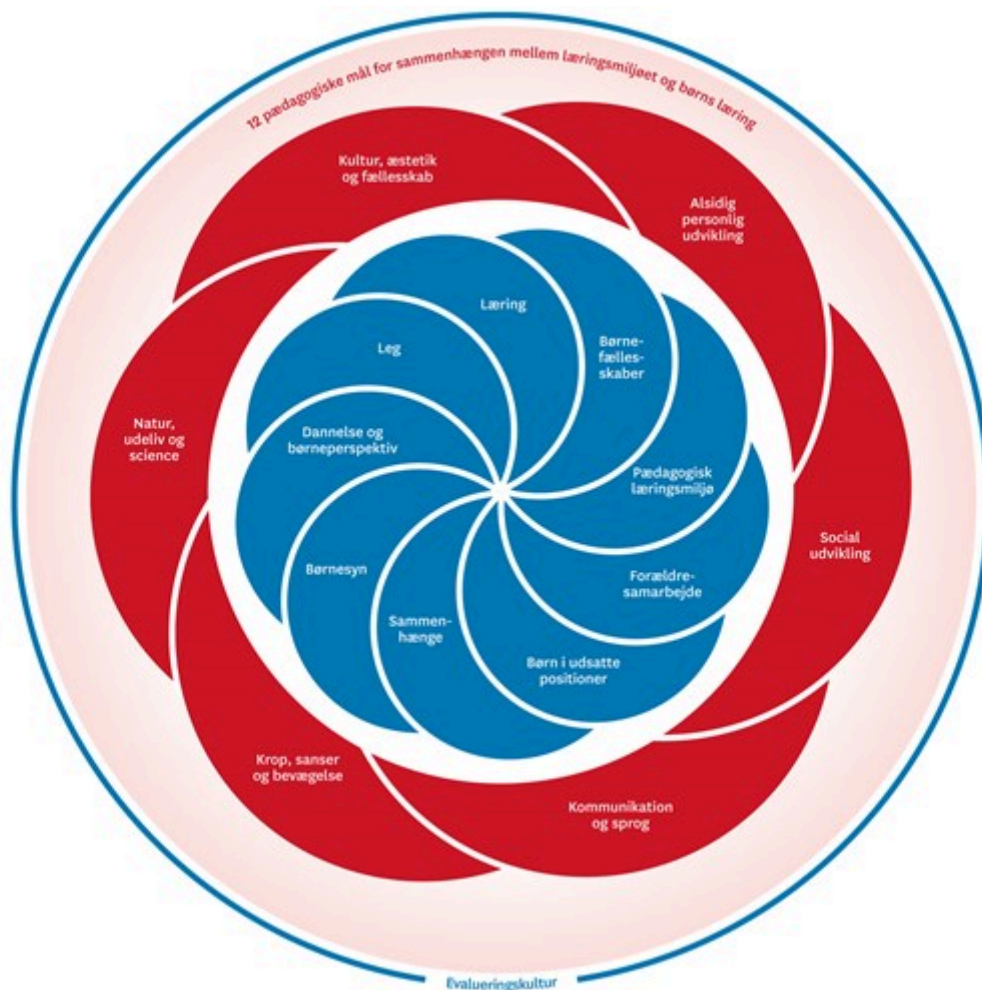

2024/25

Pædagogisk læreplan for

Næsby Skoles SFO

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag samt de seks læreplanstemaer og de tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Jf. ændring af folkeskolelovens § 40, stk. 4. gældende pr. 1. juli 2018, skal tidlig SFO-start enten arbejde med temaerne fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud eller med de seks

kompetenceområder, der gælder for børnehaveklassen.

I Odense er det besluttet, at hele SFO'ens virke fra Forårs SFO til SFO2 arbejder ud fra de 6 temaer fra den styrkede pædagogiske læreplan for dagtilbud. Rammen for at udarbejde den pædagogiske læreplan for SFO tager derfor udgangspunkt i dagtilbudsloven og dens overordnede formålsbestemmelse samt den tilhørende bekendtgørelse.

Se evt. mere her: [Bekendtgørelse](#)

Hvem er vi?

Næsby Skole er en tosporet byskole i det nordlige Odense, beliggende i et villakvarter. Skolen har 414 elever (december 2023) fordelt på 20 klasser - 0.- 9. årgang. I SFO er der

pr. 21. maj 2024 tilmeldt 195 elever (inkl. 38 forårs-SFO elever) samt 38 elever i SFO2. I alt 195 elever, som svarer til 91 procent af alle elever, som går i SFO.

Næsby Skole har været gennem Odense Kommunes Velfærdens Fundament og er ved at nå i mål med projekterne. SFO er i efteråret 2023 blevet renoveret med nye, lyddæmpende lofter, malet og afsluttende i 2024 bliver trappeopgange og vindueskarme renoveret. I forbindelse med velfærdens fundament, har alle elever bidraget med forslag til, hvordan legeområderne på udearealerne skal se ud. Vi forventer at arbejdet med udearealerne begynder i 2024.

SFO personale har fordelt deres arbejdstid i undervisningen og SFO. Det faglige arbejde er med udgangspunkt i professionelle læringsfællesskaber og et fokus på mangfoldige læringsmiljøer. I Odense Kommune arbejdes der over 2 år med at udvikle skolernes mangfoldige læringsmiljøer på vores folkeskoler med støtte fra A.P. Møllerfonden. Formålet med projektet "Sammen om Mangfoldige Læringsmiljøer" er at skabe deltagelsesmuligheder for alle børn og unge. Læs mere om projektet her: [Mangfoldige læringsmiljøer beskrivelse](#)

Skolen er delt op i børne-og unge skole, og med tre SFO-afdelinger hhv. SFO, SFO2 og i perioden 1. marts til 31. juni også med Forårs-SFO.

Fra skoleåret 23/24 har 0. årgang fået klasseværelser i forbindelse med SFO med mulighed for at bruge lokalerne, når der ikke er skole. Det er lyse og nyrenoverede lokaler.

Næsby SFO er en funktions -og aldersopdelt institution, som har lokaler i den gamle skolebygning ud mod skolevej, hvor vi har en have foruden skolegård, multibane og gyngeområde.

Der tilbydes aktiviteter på tværs af klasser/årgange, med udgangspunkt i de styrkede pædagogiske læreplaner og børnenes ønsker. På ugentlig basis bestræber vi os på at der arbejdes fokuseret med læreplanstemaer med tre af ugens værksteder, hvor to af dem er indendørs og et udendørs.

SFO er opdelt med forskellige aktiviteter fordelt på de forskellige lokaler fx. teater/musik/drama, maleværksted, kreaværksted, legoværksted og vi gør brug af maker-space på skolen, H/D og madkundskabslokalet, når det giver mening. Børnene fordeler sig på de værksteder, der har deres interesse.

Naturen omkring Stavisåen, Åløggeskoven og hallen/boldbanen er i gåafstand, og benyttes så meget som muligt. Som et forsøg har børneskolen fri tidligt om mandagen, hvor SFO her benytter sig af, at kunne være længere tid ude af huset. I et rul skiftes årgangene til at være på tur f.eks. i skoven, ved åen, besøge andre legepladser osv.

Vi er omgivet af mange cykelstier, som vi benytter, når vi cykler til fx. skøjtehallen, Jernalderlandsbyen eller når vi har aktiviteter sammen med distriktets børnehuse eller folkeskoler.

SFO'en åbner 6.30, hvor børnene bliver tilbudt morgenmad i hyggelige og rolige omgivelser. Efter skoletid har børnene også mulighed for at spise deres eftermiddagsmad i SFO, hvor vi bestræber os på, at børnene sidder sammen og har en god stund sammen, mens de spiser eftermiddagsmad. Vi vægter dannelsesperspektivet højt, når vi spiser og har et fokus på, at vi sidder sammen og taler løst og fast.

SFO-teamet består i dette skoleår af 9 pædagoger, 2 pædagogmedhjælpere og 1 pædagogstuderende. Vores team er en blanding af mennesker, som med deres forskelligheder gør SFO'en til et mangfoldigt sted at være for børnene. Dette giver mulighed for, at alle børnene finder interesse i nogle af vores planlagte værksteder.

Skolens vision ses på den måde, hvor pædagoger arbejder med børnenes udvikling og deltagelse i fællesskab. Arbejdet sker professionelt ud fra teori og modeller via styrkede pædagogiske læreplaner og evalueringer via SMTTE-modeller.

Det fælles pædagogiske grundlag

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag. Det er et redskab, personalet gør brug af i arbejdet med at skabe optimale læringsmiljøer for alle børn.

Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring og udvikling jf. gældende lovgivning på folkeskoleområdet, samt de strategiske pejlemærker i Børn- og Ungeforvaltningen Odense vedr. sprog, dannelse og tidlig indsats.

Med et afsæt i Dagtilbudslovens bestemmelser §8-10 sker planlægningen. Der understreges, at alle dagtilbud skal lave en skriftlig pædagogisk læreplan, der giver rum for leg, læring og udvikling (Kilde: Odense Kommunes hjemmeside [Se mere her!](#))

Personalet sætter, med udgangspunkt i børnegruppen, mål for arbejdet med børnene inden for læreplanstemaerne. Hvornår og hvordan temaerne sættes i spil, er forskelligt fra aktivitet til aktivitet, men fælles er, at der tages udgangspunkt i børnegruppen og det udviklingsbehov der er samt i det enkelte barns interesser og behov.

Det pædagogiske personale har med deres faglige uddannelse ansvaret for at støtte, guide og udfordre børnene, hvad enten der er tale om leg, planlagte aktiviteter, rutiner eller spontant opståede situationer. Målet for arbejdet, med udgangspunkt i børnegruppen, sker indenfor flg. seks læreplanstemaer:

De seks læreplanstemaer er:

- ★ Kommunikation og sprog
- ★ Krop, sanser og bevægelse
- ★ Natur, udeliv og science
- ★ Kultur, æstetik og fællesskab
- ★ Alsidig personlig udvikling
- ★ Social udvikling

De ni centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.

- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og tilgangen på en demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter, udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhængende læringsmiljøer.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv. Hvordan forbindes det, børnene har med sig med det nye, de skal lære?

Alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring.

Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe sammenhængende læringsmiljøer kan være mere tilstede i nogle sammenhænge end andre.

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Fem elementer, som beskrives samlet eller hver for sig:

- Børnesyn
 - Dannelse og børneperspektiv
 - Leg
 - Læring
 - Børnefællesskaber.
-

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

Børnesyn

“Børnene skaber sig selv i samspil med andre”. Børnene;

- har behov for at udvikle sig i eget tempo og på egne præmisser
- skal opleve, at de bliver taget alvorligt, der udvises respekt, anerkendelse, omsorg og støtte
- føler sig velkommen og værdifuldt i fht. fællesskabet og opleve sig som betydningsfuldt
- tilbydes diverse alsidige aktiviteter/muligheder, som de selv kan vælge ud fra

I Næsby SFO/skole har alle børn, forældre og personale, hver især deres egne normer og forventninger, og ikke mindst for-forståelser¹, som kan påvirke vores måder at agere på. Dette er en vigtig betragtning at have med os i dagligdagen for, at vi ikke låser os fast på, at vores mening/tankegang er den eneste rigtige, men at vi alle skal være åbne og modtagelige over for andres måder at anskue tingene på. Der er ikke kun én sandhed, og én måde at gøre tingene på, men mange sandheder, afhængig af personen der oplever det. Via dialogen er det vigtigt, at vi, sammen, finder frem til et fælles tredje.

I Næsby SFO har vi børnemøder, vi giver os tid til at lytte, børnene har mulighed for at give ønsker til indhold i værkstederne og give deres input til, hvad de synes er en god SFO for dem. Vi afholder børnemøder ca. en gang om måneden.

Alle børn skal opleve, at de er en del af et fællesskab, og deres stemme er vigtig. Medbestemmelse betyder alle meninger tæller, men for at indgå en aftale, kan det betyde, at nogle må indgå i et kompromis,- og derigennem være en del af en demokratisk proces.

Dannelse og børneperspektiv

Næsby SFO arbejder med dannelse ud fra skolens værdigrundlag og vision. Dvs. respekt, ansvarlighed og anerkendelse skal gennemsyre vores hverdag blandt børn og voksne - og vi samarbejder med fællesskabet i fokus. God trivsel opstår, når vi møder hinanden venligt, rummende og med respekt. Vi skal alle udvise ordentlighed og arbejde for, at alle børn bliver livsduelige, sociale og i stand til at være en del af et større fællesskab. På sigt skal børnene blive gode demokratiske ansvarlige borgere, som kan trives i små og store fællesskaber.

Konflikthåndtering er en del af vores hverdag, og vi lægger derfor vægt på, at børnene lærer at omgås hinanden med respekt og empati, så konflikterne minimeres. Vi ønsker at fremme en anerkendende kultur, hvor hvert enkelt barn føler sig værdsat og respekteret. I dagligdagen bidrager de voksne i konflikthåndtering ml. børnene ved konfliktmægling, dialog og anvender mentaliseringsstrategier.

Vi arbejder bl.a. ud fra vores antimobbepolitik og accepterer ikke mobning, hverken psykisk eller digitalt. Trivselsarbejdet vægtes højt. Vi arbejder forebyggende og holder øje

¹ Bateson, 2005, Bateson, antropolog, som via sin erkendelse-og kommunikationsteori skabte ideen om gensidig forbundethed, den såkaldte cirkulære epistemologi. Denne cirkulære forståelsesform tænker ikke årsag/virkning, men prøver at forstå, at der altid er mere end en mulighed.

med tegn på begyndende mobning. Ved opstået mobning griber vi ind og laver handleplan i samarbejde med elevens forældre og klasselærere. Vi er en **UNICEF rettighedsskole** og arbejder ud fra dette, hvor børnene skal lære demokratiske spilleregler og arbejde med med-indflydelse og inddragelse af beslutninger, evalueringer o.lign. der har betydning for deres hverdag i skole og SFO.

Vi arbejder ud fra **Odense Kommunes dannelsesstrategi**, bl.a. med egenskaberne; medmenneskelighed, vedholdenhed, mod og nysgerrighed, og personalet arbejder med den gode trivsel og en velfungerende gruppedynamik i klasserne og på årgangene. Vi samler fællesskabet ved bl.a. at have et fokus på venskabsklasser på tværs af hele skolen.

Se mere her: [Odense Kommunes uddannelsesstrategi](#)

Leg

At lege er at "lade som om", det vil sige at agere inden for en fiktiv verden, og den psykiske forudsætning for at kunne "lade som om" er forestillingsevnen - altså fantasien. Fantasien er evnen til at bearbejde, omforme, og overskride virkeligheden. Fantasien er den del af forestillingsevnen, som overvejende henter sit stof fra billeder, sansninger, fornemmelse, stemninger, indtryk og drømme. Heri ligger blandt andet kimen til kreativiteten og den abstrakte tænkning. I legen "øver" børnene sig i at forholde sig søgende, udforskende og skabende i forhold til deres omgivelser. Hermed skabes i legen alternative muligheder for det her-og-nu givne og kendte.²

I vores SFO lærer børn bl.a:

- at give udtryk for egne følelser, behov og interesser og lytte på andres.
- at tro på sig selv og turde nye udfordringer.
- at øve indflydelse på deres liv.
- at udvikle venskaber.
- at deltage i betydningsfulde fællesskaber
- at værdsætte forskelligheder.
- at respektere andres synspunkter og ideer.
- at håndtere uenigheder og konflikter.
- at tænke, handle og udtrykke sig kreativt.
- at opleve og udforske naturen.
- at bruge hele kroppen og alle sanserne

Gennem refleksion af teori og praksis kan pædagogen tilrettelægge betydningsfulde pædagogiske kontekster, som understøtter og udvider rækkevidden af barnets handlemuligheder. Man kan sige, at pædagoger opbygger "stilladser" for børns personlighedsudvikling.

Pædagogerne skaber kort sagt, gennem leg og pædagogik, rum for børns udvikling og læring i SFO³.

² Daniela Cecchin, cand. psych. Bupl: om legens væsen og betydning, 2014.

³ Daniela Cecchin, cand. psych. Bupl: om legens væsen og betydning, 2014.

Vores SFO er en funktionsopdelt institution, hvilket skaber mulighed for venskaber på tværs af kulturer, årgange og klasser. Barnets individuelle relationer og sociale kompetencer til andre styrkes, legen udvikler sig dagligt, og vi oplever mange forskellige former for leg. Nogle børn kan lege alene eller sammen med andre, og lege som sansel/handle lege, funktionslege, konstruktionslege, regellege, rollelege m.m. kan opstå. Børn leger forskelligt i forskellige aldre og efterhånden som barnet bliver ældre, kommer der nye legeformer til.

Læring

I SFO (Forårs-sfo, SFO og SFO2) er "læring" og udvikling primært en socialt betinget proces. Læring/udvikling er barnets bestræbelser på at forstå og mestre verden.

Børns læring/udvikling ser vi som en dynamisk proces, der involverer børn og voksne. Via vores funktionsopdelte værksteder, hvor børnene er blandede på tværs af alder, skaber vi rum for at børnene kan støtte hinanden og lære af hinandens kompetencer, dels ud fra egne igangsatte aktiviteter, men også via voksenfaciliterede aktiviteter. Vi skaber rammer, hvor børnene kan lave aktiviteter, hvor læring giver glæde og udbytte. Dette "område", hvor læring er muligt, kaldte Vygotsky for "zonen for nærmeste udvikling". Den nærmeste udviklingszone er den zone, der opstår mellem, hvad barnet kan klare alene, og hvad barnet kan klare under vejledning. Det vil sige, at barnet skal udfordres – men ikke mere end, at barnet alligevel skal kunne følge med.⁴

Vi tilstræber at have en SFO, en Forårs SFO og en SFO2, der muliggør at alle børn kan udvikle deres kompetencer, og derved blive motiveret til at lære/udvikle sig og blive bevidst om deres egen identitet.

Børnefællesskaber

I vores SFO udgør børnegruppen et socialt og kulturelt fællesskab, som er altafgørende for barnets trivsel. De ser op til både de jævnaldrende og de større børn og drager omsorg for de mindre. Børnegruppen oplever sig selv som en del af fællesskabet og skaber en selvstændig børnekultur ved at have indflydelse på livet i institutionen. Leg er i fokus, når vi taler børnefællesskaber, hvori der indgår fortællinger og vittigheder, der dannes ritualer, traditioner og samværsformer under påvirkning af omgivelserne, som blandt andet er de større børn, personale m.m. Børn indgår på den måde i mange relationer, hvilket Trine Ankerstjerne kalder multisocialisering.⁵

Målet er at give alle børn mulighed for at deltage i børnefællesskaber gennem den frie leg samt aktiviteter i SFO'en. Ved behov støttes børnene, af den voksne, til at indgå i et fællesskab. Gennem den pædagogiske aktivitet bliver de en del af et fællesskab, hvor de lærer at lytte til hinanden, indgå kompromis, tage hensyn og vente på tur. Der vil ydermere være fokus på det enkelte barns udfordringer og behov, og der tages højde for det i den pædagogiske aktivitet, så alle børn mærker, at de er en del af fællesskabet.

Vi har forskellige værksteder/aktiviteter, som er med til at støtte op om børnenes fællesskaber og interesser. Der er aktiviteter i større eller mindre grupper, ude som inde, der indbyder til, at barnet kan deltage i et fællesskab med andre børn. Der er en voksen på

⁴ Lev Semyonovich Vygotsky teorier (1896-1934), russisk psykolog.

⁵ Ankerstjerne, 2013, s. 663

værkstedet, der kan støtte barnet i lege, aktiviteter og i konflikter. Gennem en planlagt aktivitet har den voksne mulighed for, at hjælpe et barn ind i et fællesskab, som der kan bygges videre på uden for aktiviteten og i den fri leg.

Vi oplever, at børnene finder sammen i små eller større grupper gennem den fri leg. Den frie leg og fællesskabet opnås ved, at voksne er nærværende og tilgængelige, men ikke forstyrrende.

Børnene tilbydes voksenstyrede aktiviteter, hvor der er mulighed for at være en del af et større eller mindre fællesskab.

I SFO ser vi, at børnene skaber gode relationer på tværs af aldersgrupper, er opmærksomme på andre børns behov og tager hensyn. Børnene inkluderer andre børn i deres lege og gennem den fri leg i børnefællesskabet udviser de empati for hinanden. De bruger deres fantasi og kreativitet og deltager i de forskellige aktiviteter, der er stillet til rådighed i SFO'en, og er en del af fællesskabet. De øver sig i at forhandle gennem sproget, indgår kompromis, oplever medbestemmelse og viser via handlinger, at de har reflekteret over erfaringer og handler efter disse.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Næsby SFO er en funktions- og aldersintegreret SFO.

Der tilbydes aktiviteter primært på tværs af klasser og periodevis målrettet en årgang. Der tages udgangspunkt i børnenes ønsker, men der igangsættes også aktiviteter, som personalet vurderer kan give børnene ny læring. Nye aktiviteter kan virke inspirerende og udfordrende for både børn og personalet, og det gør, at der gives mulighed for at overskride personlige grænser. Næsby SFO tilbyder aktiviteter, der tager udgangspunkt i de 6 læreplanstemaer og børnenes personlige og sociale udvikling.

De enkelte værksteder har forskellige funktioner. Denne opdeling giver rum for at styrke børnenes udvikling og benytte personalets kompetencer optimalt.

Fordelingen af værestederne:

(værksteder, fordybelsesrum og et aktivitetsrum).

- **Gul raket (Forårs SFO):** biler, barbie-dukkekrog, byggeelementer, bondegård og dyr.
- **Rød raket (Forårs SFO):** spil, tegne, højtlesning, lille station med LEGO, køkken/restaurant, morgen SFO m.m.
- **Maleværksted og kreativitet:** male, tegne, klippe og klistre
- **MGP-rum/bordtennis:** optræde på scene, teater/musik/dramarum, danse og spille bordtennis, mulighed for at udstille eller have et lille værksted ved "slå ned borde".
- **KREA værksted:** sy-værksted, kunstprojekter, smykke, køkken til bageværksted

- **LEGO**
- **3. klasserummet- “Lejligheden”:** Er 3 små rum kun for 3. klasser og uden voksne, som giver 3. klasser mulighed for at stå på egne ben. Hyggerum, spillerum og danserum, hvor der også er mulighed for teater. Der er fokus på at tage ansvar og optimere fællesskabet på tværs af de to klasser. Erfaringer som børnene får stor nytte af i SFO2.
- **Puderum:** Lege i mindre grupper e.lign.
- **0. klasserne:** Mulighed for brætspil, klippe/klistre aktiviteter f.eks. påskepynt, halloween osv..

Derudover benytter vi skolens sal, hal, klasselokaler, maker-space mm.

Vi har forskellige legemuligheder på skolens område og i det omfang det er muligt, tager vi på cykelture, i Åløkkeskoven og på ture ved Stavisåen m.m.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Det er af stor betydning for SFO og børnene, at der forefindes et velfungerende forældresamarbejde. Det er vigtigt med den daglige forældrekontakt, og at forældrene oplever, der er mulighed for at få info fra dagen, både fra skole og SFO.

SFO afholder 6 x årligt en forældrekafe, hvor forældrene på skift medbringer kage, og hvor personale og børn sørger for kaffe og opdækningen. Børnene tager ansvar og står for at servere, gøre pænt og rydde op.

Sammen med børnene indbyder personalet til julecafé, sommerfest m.m. med deltagelse af søskende og forældre. Forældre og søskende har mulighed for at opleve en SFO dag, evt. få en snak med andre forældre og personale og deltage i SFO's aktiviteter.

Pædagoger deltager i skole/hjem samtalerne på lige fod med lærerne, men med et fokus på trivsel og SFO.

Hvert kvartal, eller ved behov, sendes der nyhedsbrev hjem omhandlende aktiviteter i SFO, ugens værksteder, forældrekafe mv.

Den daglige kontakt:

Vi værdsætter den daglige forældrekontakt, som opnås ved afhentning af det enkelte barn. Begge parter har mulighed for, at give gensidig tilbagemelding, herudover følger op på aftaler og information via Aula. Dagligt kan der følges med i hvilke aktiviteter der tilbydes og med hvilke voksne. I husets centrale rum er der en oversigtstavle, hvor der findes info om, hvad der sker på de forskellige værksteder og hvilket personale som er på aktiviteten.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Gode pædagogiske læringsmiljøer har særligt stor betydning for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet.

Børn i udsatte positioner er en sammensat gruppe, det kan være:

- børn fra familier med en svag socioøkonomisk baggrund
- børn med fysisk/psykisk funktionsnedsættelse
- børn der i bestemte situationer befinder sig uden for fællesskabet

Det er en vigtig opgave for det pædagogiske personale at have øje for børn, som er i risiko for at stå uden for fællesskabet. Kvaliteten i samspillet mellem netop disse børn og det pædagogiske personale har stor betydning.⁶

Hvordan gør vi så det?

- Interaktion voksen - barn / intervenere med børnene, således der øves kompetencer
- Vi deler viden omkring børnene og deres trivsel, både på pædagogmøder, men også i et samarbejde med lærerne, når der ugentlig afholdes teammøder med deltagelse af pædagogerne.
- Styrket fokus på børns læring, ved at møde barnet med passende udfordringer, rammesætning og positive forventninger i børnefællesskaber og pædagogiske læringsmiljøer, ud fra Næsby Skoles værdier f.eks. gennem aktioner eller ved klasseledelse.
- Have opmærksomhed på det tværfaglige arbejde, børn i udsatte positioner er en fælles opgave, hvor flere fagligheder skal samarbejde for at sikre en rettidig indsats. Gennem ressourcecenter og Det Tværfaglige Samarbejdsforum har vi mulighed for at spare omkring det tværfaglige arbejde.
- Vi arbejder med handleplaner, aktioner, aftaler m.m. for det enkelte barn og fællesskabet.
- Arbejde med styrket overgang til skole for børn i dagtilbud. Vi vægter et tidligt og tæt samarbejde med dagtilbud og forældre for at skabe en positiv udvikling for barnet. Ligeledes har vi dagligt fokus på overlevering mellem skole og SFO for at understøtte barnets trivsel, samt skabe sammenhæng mellem forskellige arenaer.

⁶ <https://emu.dk/dagtilbud/det-paedagogiske-grundlag/boern-i-udsatte-positioner>

- Særlig fokus på inkluderende fællesskaber og pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter læringen hos alle børn – også dem, der har behov for ekstra støtte. Vi arbejder med læringsgrupper i både skole og SFO med mulighed for at understøtte inklusion
- Anvender redskaber som f.eks. Fri For Mobberi, Trin For Trin mm. Når vi støtter børn i tolerante og positive børnefællesskaber, skaber vi det bedste grundlag for at undgå mobning og social eksklusion. Vi arbejder dagligt med relationsarbejde.
- Giver plads og rum til at være i mindre grupper, hvor vi i højere grad kan arbejde målrettet med særlige udfordringer som sociale, motoriske, sproglige osv. F.eks. via dialogisk læsning, frikvarterets lege, co-teaching, temauger/dage mm.
- Med udgangspunkt i mangfoldige læringsmiljøer, skabes der en sammenhæng mellem skole og SFO i teamarbejdet, hvor fokus her bl.a. kan være små mikro-handlinger i forhold til både det enkelte barn eller det store klassefællesskab.
- Vi inddrager PPR og andre fagpersoner, når vi finder det relevant og når vi har afprøvet alle handlemuligheder. Dette sker i et samarbejde med forældre, lærere og ledelse.

Børn i udsatte positioner, ligesom deres forældre, skal opleve sig som betydningsfulde og som en del af fællesskabet. Derfor har vi dagligt fokus på gennemsigtig kommunikation og gensidig respekt.

Sammenhængende læringsmiljøer

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø, så det skaber sammenhæng mellem børnehus, Forårs-SFO, indskoling, SFO, mellemtrin og SFO2?

Sammenhæng handler om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv. Hvorledes forbindes det, børnene har med sig, med det nye, de skal lære.

SFO tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø, så det skaber sammenhæng, som igen er underbygget af samarbejdet og overleveringen mellem skolen og børnehuse m.fl.:

- Børnehus til Forårs-SFO
- Forårs-SFO til børnehaveklasse o.s.v.
- SFO til SFO2
- SFO2 til Ungdomscentret

Tværfagligt samarbejde med eksempelvis lærere, sundhedsplejerske, skolepsykologer, fritidsvejledere m.m.

Alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag tager udgangspunkt i arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring.

I dagligdagen overleverer lærere og pædagoger, så vidt det er muligt, i overgangen af undervisningen og til SFO. Når et barn har haft en dårlig dag, giver læreren, så vidt det er muligt, besked til klassepædagog eller følger barnet i SFO, og giver info videre, morgen SFO personalet giver info videre til klassens lærere o.s.v.

Inddragelse af lokalsamfundet – den åbne skole

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi tilstræber at give børnene forskellige oplevelser, der giver en forståelse for den kulturelle mangfoldighed, der findes i samfundet og særligt nærområdet, via forskellige ture ud af huset. Vi besøger legepladser, havnefronten, Jernalderlandsbyen og de omkringliggende skove, hvor der er mange muligheder for ny læring og oplevelser. Især i ferieperioderne tilstræber vi ture ud af huset flere gange om ugen, hvor turene kan gå til Odense Jernbanemuseum, Brandts Museum, HC. Andersen Festival o.lign. Alle disse kulturtilbud giver forståelser og oplevelser af den omverden, der er tæt på os, og som vi lever i.

SFO/skolen har etableret et samarbejde med distriktets børnehuse og folkeskoler, med fx. fokus på børn og sprog, Forårs-SFO, Næsby Cup og fælles aktiviteter mellem SFO'erne.

Samarbejde med de forskellige fritidstilbud i Næsby.

I Næsby kirke til jul og i forbindelse med undervisningsaktiviteter inddrager vi lokalområdet, hvor det giver mening og i det omfang det kan lade sig gøre.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske læringsmiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske aspekt i det pædagogiske læringsmiljø?

Det er vigtigt, at børnene oplever glæde ved at være sammen, skabe sammen og bevæge sig sammen, både for det sociale liv, grov- og finmotorisk og den generelle trivsel og udvikling. Vi tilbyder, derfor forskellige aktiviteter i løbet af dagen f.eks. bordtennis, syning, fodbold, udeliv, ugens værksted, spontant teater, cykellege, træværksted, rollespil, LEGO-værksted, ReMida m.m.

Det er også vigtigt, at børnene får mulighed for at lege, da de herigennem kan bearbejde de indtryk, de får i deres hverdag og afprøve deres roller i forhold til kammeraterne.

Vi lægger vægt på, at børnene har optimale betingelser for deres udfoldelser, så vi har mulighed for at etablere drama, bordtennisrum, dukkekrog og små rum efter børnenes ønsker og behov.

Vi har fokus på udeliv året rundt og håndhæver ordsproget: "Der er ikke noget, der hedder dårligt vejr, kun dårlig påklædning".

En tur ude i naturen foregår fra 1. klasse også på cykel. Ingen børn cykler uden cykelkørekort, så vi opfordrer til at 0. kl. øver sig. Børnene skal have bestået en

cykelprøve, og der udstedes efterfølgende et SFO's cykel-kørekort, som selvfølgelig er med billede og stempel. Børnene tager cykelkørekort sidst på året i 0. klasse.

Børns brug af sproget har udviklet sig uhensigtsmæssigt, og vi hører dagligt et upassende sprog. Vi har fokus på det og arbejder dagligt på at gøre børnene bevidste om deres sprogbrug, bl.a. ved at gøre dem opmærksomme på, hvad et positivt sprogbrug er. Vi ser det som en udfordring, og i samarbejde med skolen vil vi gerne udvikle det i en positiv retning. Vi har altid fokus på dannelsesperspektivet og tager det løbende op på fællessamlinger og til børnemøder.

Det fysiske læringsmiljø har været i en positiv udvikling, siden SFO blev malet, nye lyse møbler, små huse til at kunne sidde afskærmet, lyddæpende, flytbare, vægge med farver, blomster, kasser hvor børnene kan se, hvad der er i etc. Vi har prioriteret at have akvarie med små fisk og have børnene med i processen, når der skal skiftes vand osv.

Når der er overskud i SFO bruges midlerne til at opgradere det fysiske miljø. Vi afventer stadig renovering af udendørs områderne, men opgraderer løbende på legeredskaber mv.

De seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer samt mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring. Det fremgår af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af de seks læreplanstemaer. Læreplanstemaerne i den pædagogiske læreplan rummer tilsammen de forskellige kompetenceområder, som alle børn skal møde i dagtilbud. Det er det pædagogiske personale og ledelsens opgave at sørge for, at arbejdet med læreplanstemaerne finder sted i pædagogiske læringsmiljøer, hvor temaerne fungerer sammenhængende.

Opdelingen i de seks læreplanstemaer sikrer fokus på centrale elementer i børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Temaerne viser en bredde i forståelsen af, hvilke områder børn bør gøre sig erfaringer med.

De seks læreplanstemaer er:

- ★ Kommunikation og sprog
 - ★ Krop, sanser og bevægelse
 - ★ Natur, udeliv og science
 - ★ Kultur, æstetik og fællesskab
 - ★ Alsidig personlig udvikling
 - ★ Social udvikling
-
-

Alsidig personlig udvikling:

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til deres egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Med dette forstår vi at tage udgangspunkt i det enkelte individs kompetencer og dets formåen og have fokus på eventuelle signaler og ageren. Støtte barnet i endnu ikke udviklede ressourcer/kompetencer.

Vi understøtter vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes alsidige personlige udvikling ved:

At børnene

- på trods af forskelligheder lærer at respektere hinanden som ligeværdige, på tværs af årgange
- tør agere uden at være afhængig af andres meninger
- udvikler personlige kompetencer

Fordi børnene

- lærer at give plads til forskelligheder
- opnår selvindsigt og et større kendskab til hinanden
- tør være sig selv og udvise åbenhed overfor andres meninger
- motiverer sig selv og på sigt andre

Ved at børnene

- i samspil med den voksne benytter SFO's konflikthåndteringsmodel
- støttes i konfliktløsning
- i samspil med den voksne benytter SFO pixi-model for indsats teori
- støttes i at turde argumenter for andres og egne holdninger, i større og mindre forsamlinger
- udtrykker anerkendelse over for andre f.eks. via teater, rollespil
- får mulighed for, at indøve færdigheder, at sige fra over for andre, håndtere egne konflikter, tage initiativer til aktiviteter.
- får mulighed for medindflydelse f.eks. opsøgende i forhold til ønsker som kunne omfatte ændringer i den daglige struktur og aktivitetstilbud
- udviser lydhørhed i forhold til egne og andres initiativer f.eks. via aktiviteter med begrænset voksenstøtte

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, det pædagogiske personale og til lokal- og nærmiljøet.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Med dette forstår vi, at venskaber og fællesskaber lærer børnene at give og modtage omsorg og respekt, og hvor de opnår færdigheder i forhold til at forhandle og argumentere. Børnene er i omgivelser, hvor de føler sig set og respekterede, og hvor udvikling af deres sociale kompetencer vil være en naturlig del af deres hverdag gennem lege og samvær med andre.

Vi understøtter vores pædagogiske læringsmiljø børnenes sociale udvikling ved:

At børnene

- får indsigt i demokratisk dannelse⁷
- lærer at indgå i et fællesskab og udtrykke sig over for andre
- er bevidste om, hvornår/hvordan man vælger til og fra
- får mulighed for at udvikle sig til selvstændige individer, som udviser hensyn og respekt for andre
- har mulighed for nære samtaler med børn og voksne
- oplever ro og rum til udfoldelse og fordybelse

Fordi

- børnene lærer at indgå i sociale sammenhænge og være lydhør over for andres holdninger
- børnene tilegner sig ansvar i forhold til sig selv og engagerer sig i fællesskaber
- børnene er aktive i de demokratiske processer f.eks. når der opstår uenighed, fælles beslutninger, i samarbejdet om fælles arrangementer
- fordybelse og ro kan give børnene mulighed for at fantasere og benytte tilegnet viden i lege med få andre børn

Ved at

- lære at samarbejde og begå sig blandt andre
- der skabes rum til den frie leg, planlagte lege og aktiviteter
- børnene oplever forståelse for egne handlinger og har indsigt i forhold til SFOs retningslinjer f.eks. ved at rydde op efter sig selv, passe på egne og andres ting, udvise ansvarlighed
- børnene får mulighed for at fremlægge deres egne synspunkter og erfare, hvad medindflydelse er? F.eks. tage initiativ, indgå kompromis, fremlægge egne synspunkter, acceptere fælles beslutninger.
- Næsby SFO er en funktions- og aldersintegreret institution, som giver mulighed for aktiviteter på tværs af årgange
- skabe fysiske rammer for lege med og uden voksenindblanding f.eks. etablering af mindre værksteder for ca. 6 børn, fælles aktiviteter på tværs af årgange
- afholde børnemøder, hvor børnene har indflydelse på indholdet i dagsordenen
- børnene er med på råd og kan komme med forslag til nye aktiviteter, tiltag eller indkøb af legetøj og andet til SFO

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

⁷ UNICEF skole - www.naesby-skole.aula.dk

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Med dette forstår vi, at børnene via en funktions - og aldersintegreret SFO stifter bekendtskab med rammer og aktiviteter, hvor de kan udtrykke sig verbalt og nonverbalt. I det hele taget giver børnene et udviklingsrum, med udgangspunkt i de værksteder, som tilbydes.

Vi understøtter vores pædagogiske læringsmiljø med et fokus på børnenes kommunikation og sprog ved:

At børnene

- bruger sproget hensigtsmæssigt og f.eks. ikke bander og taler ned til/om hinanden
- får redskaber til at sætte ord på følelser, kunne argumentere og diskutere
- tilegner sig ny sproglig viden gennem dialog
- oplever medbestemmelse og demokratiske processer
- får større bevidsthed omkring egen kropsudtryk og kropsholdninger og hvordan det kan tolkes af andre

Fordi børnene

- får mulighed for at begå sig i fællesskaber
- opnår øget lydhørhed, større selvværd og personlig udvikling
- får kendskab til omverdenen; hvem er jeg, hvor er jeg, hvorfor gør jeg og hvordan gør jeg det?
- tør give udtryk for, hvad de tænker og føler på en konstruktiv måde
- lære at lytte og være aktiv deltagende

Ved at vi (pædagoger)

- er bevidste omkring, at vi er rollemodeller, når vi er sammen med børnene og i de aktiviteter der igangsættes
- støtter børnene i at løse egne konflikter f.eks ved brug af konflikthåndterings modeller
- får børnene til at føle, at de bliver taget alvorligt og anerkendt uanset situationen de befinder sig i
- gennem egne fortællinger inspirere med historier med humor og viden
- støtter børnene i at lytte og erfare fra hinanden
- konfrontere det enkelte barn, hvis adfærd eventuelt virker utryk på andre f.eks. gennem forældresamarbejde, skolesamarbejde, konfliktløsning
- reagerer, når vi hører/ser upassende sprogbrug eller kropsudtryk
- støtter børnene i omgang med sociale medier
- er opmærksomme på børn, som udviser tegn, som mobber eller føler sig mobbet⁸
- sammen med børnene ikke benytter mobiltelefonen i SFO tid - en bevidsthed om at "være barnets spejlbillede"
- ligeledes kun benytter computer i pædagogiske aktiviteter sammen med børnene⁹

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen, lægges grundlaget for fysisk og mental trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

⁸ Næsby skoles sundhedspolitik

⁹ Næsby skoles mediepolitik

Med dette forstår vi, at børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer, hvor bevægelsesglæde, kreativitet, sanser og leg er nøglebegreber, og hvor børnene oplever rum til leg og bevægelse via en alders- og funktionsopdelt SFO. Det vigtigt, at børnene får viden om sundhed, og hvilke betydning kost og bevægelse har for kroppen og det mentale overskud.

Vi understøtter vores pædagogiske læringsmiljø udviklingen af børnenes krop, sanser og bevægelse ved:

At børnene

- motiveres til at bruge kroppen gennem leg og aktiviteter ude som inde.
- oplever, at kroppen er en ressource som kan udvikles, udfordres og udforskes, i hvad kroppen formår.
- oplever glæde ved at udtrykke sig sanseligt
- tilegner sig nogle forskellige erfaringer, og reagerer på dem
- får et kendskab og forhold til sundhed og kost
- udfordres fin- og grovmotorisk
- inspireres til selv at tage initiativ til musiske-, kropslige og sanselige bevægelsesaktiviteter

Fordi

- dette kan evt. give barnet en følelse af selverkendelse omkring egne kompetencer f.eks. det er jeg da ret god til - det kan jeg faktisk godt
- børnene oplever ud fra en fysisk erfaring, og derigennem får et større kendskab til egen formåen og kunnen
- sanselige udtryksformer kan udvikle barnets personlige kompetencer
- forskellige erfaringer kan skabe helhed og udvikling for børnene
- det er vigtigt, at børnene får kendskab til at sund kost giver større velvære, hvorimod for meget sukker giver rastløshed og hyperaktivitet¹⁰
- at have en god grundmotorik er en forudsætning for at kunne udvikle grundbevægelserne. Ud fra dem opnår børnene ressourcer til at interagere med andre børn i forskellige sammenhænge samt udvikler selvhjulpenhed¹¹

Ved at

- udfordre børnene gennem forskellige aktiviteter som f.eks. boldspil, dans, cykellege
- der skabes interesse og engagement omkring igangsættelse af alsidige aktiviteter
- der er fokus på vigtigheden af den frie leg
- tilbyde forskellige aktiviteter/værksteder, der inddrager forskellige sanser
- skabe fysiske rammer til mulighed for fri udfoldelse uden voksenstyring f.eks. 3. klasserum, puderum, danserum/ teaterum

¹⁰ folkeskolen.dk - Sukker gør børn urolige af Helle Lauridsen

¹¹ gjmotorik.dk - Hvad er grundmotorik?

- inddrage børnene i at lave sund mad og derigennem få kendskab til proces, produkter, morgenmad m.m.
- vi regelmæssigt har gang i bageværkstedet, hvor vi tager udgangspunkt i Næsby Skoles sundhedspolitik.¹²
- udfordre børnenes fin- og grovmotorik gennem værksteder som f.eks. perler, lego, krea-værksteder, fysiske aktiviteter m.m. og støtte dem i differentieret grad i deres selvhjulpenhed
- SFO har rum til udfoldelse og diverse værksteder, hvor de voksne støtter børnenes initiativer

Natur, udeliv og science

Naturoplevelser har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social samt en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemetoder. Naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Natur, udeliv og science

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så de får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Med dette forstår vi at tage udgangspunkt i børnenes dagligdag, dvs. at børnene også herigennem får mulighed for at stifte bekendtskab med og udvikle en forståelse omkring udeliv, natur og science med fokus på en undersøgende tilgang, som f.eks. åbner for en

¹² Se skolens [Sundhedspolitik](#)

aktiv inddragelse af naturen og naturfænomener.¹³

Vi understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, og børnene gør sig erfaringer med natur, udeliv og science ved:

At børnene

- får en forståelse for miljøet
- får indsigt i bæredygtighed, genbrug og kendskab til behandlingen af kloden
- oplever aktiviteter, som ikke er målrettet iPads, mobiltelefoner, computere (spil), men også oplever en SFO, hvor mobiltelefoner¹⁴ er i tasken, og iPads inddrages gennem værksteder
- tilbydes udelivsaktiviteter f.eks. skovture, cykelture, ugentligt værksted
- får en undersøgende tilgang og aktiv inddragelse af naturen og naturfænomener som lys, luft, magnetisme og vejr-fænomener og får en forståelse for, hvordan naturen agere
- får forståelse for tal og størrelser, dermed en begyndende matematisk opmærksomhed
- får en erfaring med brug af teknologi og en begyndende digital dannelse

Fordi

- det er alles ansvar at passe på kloden, også Næsby Skole/SFO
- børnene kan opnå mental ro i den mange gange travle hverdag fyldt med digitale input
- børnene kan opleve uforudsigelighed samtidig med, at de selv kan være nyskabende i naturen og give ny inspiration
- børnene kan opleve nye planlagte lege og aktiviteter, der er målrettet udelivet
- børnene får mulighed for at bidrage med egen viden, erfaringer, undres, blive forstyrret og udfordret i deres forståelse

Ved at

- børnene deltager i alsidige aktivitetstilbud. Udeliv prioriteres højt i løbet af året f.eks. skovture, cykelture, samle affald/collage, legepladsen, temauger, store legedag og ugentlige udelivs værksteder
- den samlede skole samarbejder omkring Unicef, Børnekonventionen og Verdensmålene, f.eks. via temauger
- arbejde med genbrugsmaterialer i ReMiDa værkstedet¹⁵
- mobiltelefoner (eller andre devices) ikke benyttes i SFO, da det kan være forstyrrende i forhold til børns lege og de igangværende aktiviteter.
- planlægge ture ud af huset f.eks. bålmad, rollespil, bygge huler.
- børnene stifter bekendtskab med forskellige teknologiske redskaber som f.eks. stop-motion

¹³ kortlink.dk/emu/23wkg

¹⁴ Skolens mediepolitik

¹⁵ inspiration af Reggio Emilias pædagogik - Remida i Odense (kursusforløb, medlem og besøg) - www.remidaodense.dk

- give børnene mulighed for at danne erfaringer med årsag, virkning og sammenhænge i forskellige værksteder, som f.eks. insekthotel, bageværksted, drageværksted, vindmøller, sæbebobler, Geomag m.m.
- inddrage børnene i arbejdet med et tema f.eks. drømmefangere (hvem opfandt dem?, hvad bruges de til? m.m.)

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og derigennem forstå deres omverden.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at de får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Med dette forstår vi, at tage udgangspunkt i barnets dagligdag, dvs. at barnet får mulighed for at stifte bekendtskab og udvikle en forståelse¹⁶ omkring f.eks. teater, kunst, rollespil, pige - og drenge kulturer, kulturer fra andre lande, arbejde med genbrugsmaterialer. Barnet oplever, at i Næsby SFO prioriteres fællesskabet højt gennem vores funktions- og aldersintegrerede SFO.¹⁷

Vi understøtter vores pædagogiske læringsmiljø, og børnene gør sig erfaringer med kultur, æstetik og fællesskab ved:

¹⁶ kortlink.dk/emu/23wkf

¹⁷ dannelse, henvisning til skolens beskrivelse

At børnene

- får kendskab til Næsby Skoles værdigrundlag¹⁸
- oplever faste traditioner i SFO'en
- støttes i skabende aktiviteter og æstetik
- oplever fællesskabet omkring forskellige aktiviteter f.eks. bevægelse med et kreativt tilsnit, Remida værksted¹⁹
- tilegner sig forskellige erfaringer i fællesskabet og benytte den nye viden²⁰
- opfordres til leg eller deltagelse i aktiviteter for at fremme fællesskabet

Fordi

- traditioner kan skabe forudsigelighed, samhørighed, fællesskab, historie og viden
- æstetiske oplevelser giver børnene mulighed for at dele, spejle sig i og fortolke egne og andres erfaringer, tanker og drømme
- Vi tager udgangspunkt i børnenes ønsker, i samspil med egne observationer og iagttagelser i hverdagen, derigennem opnås et godt aktivitetsniveau via personalets faglighed og børnenes behov/ønsker.
- forskellige erfaringer kan skabe helhed og udvikling for det enkelte barn og i klassen/gruppen.
- respekt, anerkendelse og ansvarlighed er med til at fremme fællesskabet

Ved at

- afholde årlige fælles arrangementer for forældre og børn, f.eks. juletraditioner, Nytårsfest, Sommerfest m.m.
- tilbyde aktiviteter, der både giver børnene mulighed for indtryk og udtryk, som f.eks. scenekunst, film, maleri, musik, kunstudstilling, sang og litteratur
- SFO er indrettet for at tilgodese børnenes behov for at være sig selv og for at kunne dyrke fællesskabet i små grupper, såvel som store grupper (med masser af hygge og afskærmning)
- SFO er en funktionsopdelt institution, som er opdelt i forskellige værksteder f.eks. musik/drama, male/kunst, sy, lego, Remida. De forskellige værksteder er med til at inspirere til kendte og nye aktiviteter.
- SFO har fravalgt computere²¹ for at fremme det aktive sociale fællesskab, men benyttes periodevis i forbindelse med aktiviteter/værksteder.
- afholde temauger med fokus på andre kulturer f.eks. i form af sprog, dans, mad og andre traditioner
- Næsby skole/SFO er en Unicef skole og arbejder ud fra dette i samspil med undervisningsdelen f.eks. ligestilling og børns rettigheder

¹⁸ www.naesby-skole.aula.dk. retningslinjer - værdigrundlag

¹⁹ værksted efter inspiration af Reggio Emilias pædagogik og kurser ved REMIDA i odense-
www.remidaodense.dk

²⁰ Vygotski, zonen for nærmeste udviklings zone

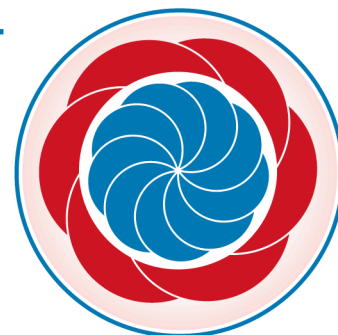
²¹ jf. skolens mediepolitik

Evalueringskultur

Ledelsen er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Ledelsen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres, og ledelsen er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Det er ikke et lovkrav at beskrive dokumentations- og evalueringspraksis i den pædagogiske læreplan, men det kan være en fordel i udarbejdelsen af læreplanen at forholde sig til den løbende opfølgning og evaluering af indholdet i læreplanen.

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi arbejder med at inddrage børnene så vidt muligt i evalueringsprocesser. Det kan f.eks. være udbuddet af aktiviteter eller måden vi organiserer tingene på, som vi foretager en løbende evaluering af, og giver dem en forsmag på demokrati og medbestemmelse.

I praksis ser det således ud:

Mundtlig dokumentation, udøver SFO via dialog mellem forældre, personale og børn til forældrecafe, skole-hjemsamtaler, møder, teammøder, skolebestyrelse m.m.

Skriftlig dokumentation, ved skriftlig opslag i SFO, Aula og hjemmeside. F.eks. ved praksisfortællinger, synliggørelse af læreplaner, retningslinjer m.m.
De styrkede pædagogiske læreplans temaer evaluerer vi på fastsatte møder i løbet af året.

Visuel dokumentation, ved ophæng af billedcollage/tekst over vores aktiviteter, tegninger, fotos, film, udstillinger m.m.

Vi evaluerer arbejdet med den pædagogiske læreplan løbende og opdaterer Den Styrkede Pædagogiske læreplan hvert andet år.

Evaluering er planlagt efter en årsplan og ved uddelegering til div. ansvarspersoner i personalegruppen.

Jf. årsplanen er der forskellige evalueringsområder på dagsorden på pædagogmøderne og der afsættes to pædagogiske aftener, årligt, til sammendrag af evalueringen.

Alle værksteder og temauger er opbygget over en Smtte-model (handleplan).

Smtte-modellen for temaugerne hænger v. tavlen, hvor forældre og børn kan orientere sig.

Der sendes spørgeskema ud til forældrene omkring læring, trivsel og dannelse i SFO. Herefter bearbejdes spørgeskemaet i personalegruppen og der laves en handleplan for eventuelle tiltag.

- Efterfølgende inddrages skolebestyrelsen. via ledelse og medarbejderrepræsentant i skolebestyrelsen.
- Med fokus på læreplanstemaer inddrages børnene gennem de fælles børnemøder, ved at lytte og evaluere sammen med børnene. Nye ideer og ønsker fra børnene vedr. aktiviteter m.m. inddrages fremadrettet.

Vi tilstræber, at vores evaluering bliver løbende og systematisk, og derved når alle pædagogiske læreplanstemaer, og på den måde sikrer, at læreplanen, personalet og SFO hele tiden er i udvikling, i forhold til det børneperspektiv, vi arbejder ud fra og den børnesammensætning, vi arbejder med.

Evaluering af den pædagogiske læreplan:

Evaluering af den pædagogiske læreplan bærer præg af, at både skole og SFO har haft udfordringer i forbindelse med renovering. Vi har over de sidste to år haft konstant forandring. I skoleåret 2021/2022 stod der en pavillon i skolegården grundet renovering af skolen. I december 2022 flytter ungeskolen tilbage til Næsby og samtidig lukkes to lokaler i SFO for at der skal etableres 0. klasser. For at skabe mere plads og for at udnytte skolen noget mere, lukkes træværkstedet i SFO. SFO skal i stedet benytte sløj og H/D i skoledelen.

SFO har i perioden omrokering og skal således gøre brug af et par lokaler i pavillionen. I efteråret 2023 renoveres gymnastiksalen, og der er derfor ingen adgang til bevægelseslege indendørs. SFO er i god dialog med Claus i Næsby Hallen, og vi kan låne hallen, når den er ledig. I efteråret 2023 påbegyndes renovering af SFO, hvor hele 1. salen lukkes ned, og der kun kan være SFO i stueetagen, mens renovering står på. Efter renovering af 1. salen blev der byttet rundt, og hele SFO flyttede oven på, hvor renovering af stueetagen blev påbegyndt. Denne renovering er næsten færdig, og der mangler nu småting som maling af vindueskarme og renovering af trappeopgange.

Det har været mærkbart i børnegruppen, da SFO har været komprimeret og pladsen har været trang. Lokaler til f.eks. malerværksted, salen, teater/drama mv. har måtte holdes lukket, og aktiviteter har ikke kunne gennemføres.

I december 2023 bygges de to 1. klasse lokaler om, vægge flyttes og der etableres nye garderober i børneskolen. Mens ombygningen står på, har de to klasser skoledelen i SFO lokalerne. I januar 2024 er lokalerne færdige, og det er muligt at vende tilbage til eget lokale.

I vores pædagogiske læringsmiljø har vi i skoleåret 2022/2023 og 2023/2024 haft et særligt fokus på:

- Eftermiddagsmad i SFO
- Børn med særlige behov
- Tur ud af huset om mandagen for hele årgangen i et rul
- "Flyver" funktion

Eftermiddagsmad i SFO:

Vi lagde mærke til, at en del børn ikke spiste eftermiddagsmad, og de der gjorde ofte sad rundt omkring f.eks. i deres garderobe for at spise. Endvidere fik forældrene henvendelser om enkelte børn, som kom hjem med sin eftermiddagsmad.

Vi har inviteret vores inklusionsvejleder til observation i SFO for at se, hvad der kunne justeres på i forhold til at få samling og mere fællesskab omkring eftermiddagsmad. Vi møder udfordringer hos de børn, som er godt i gang med at lege og ikke synes, at det er vigtigt at spise.

Inklusionsvejleder deltog på et pædagogmøde, hvor vi havde en drøftelse af hendes observationer og hvilke ønsker vi havde for at skabe fælles retning for eftermiddagsmad i SFO.

Vi er landet på, at eftermiddagsmad kan spises på de forskellige stuer og under de forskellige aktiviteter. Ingen børn skal gå rundt at spise, men sætte sig sammen med de kammerater, som de er på værkstedet med. Der indkaldes til eftermiddagsmad på fast tidspunkt, hvor alle børn opfordres til at spise, men de der ikke har lyst, må blive i aktiviteten/legen.

Forældrene er orienteret via et nyhedsbrev om vores tiltag.

Børn med særlige behov:

Som en del af Mangfoldige Læringsmiljøer og mikrohandlinger har vi iværksat nye tiltag for at binde skole og SFO mere sammen, så der er skærpet opmærksomhed på de børn, som har særlige behov. På ugentlig basis holder teamet, bestående af primær lærere og pædagog, møde a 45 min. varighed med fast dagsorden. Her drøftes pædagogiske tiltag og hvilke særlig opmærksomhed der skal gives i klassen/SFO. Med et blik på mangfoldige læringsmiljøer og mikrohandlinger i skoledelen, drøftes der også på mødet, hvilke mikrohandlinger der skal ske i SFO-delen. I SFO's årshjul er der lagt et rul ind på hver tredje uge, hvor pædagoger drøfter mikrohandlinger og evaluerer mikrohandlinger på pædagogmøderne. Det er et ønske fra personalegruppen, at drøftelse af børn, og de udfordringer der er, både sker ofte på pædagogmøderne, men at det også er muligt at få sparring fra fagpersoner f.eks. skolepsykologen.

Der er to pædagoger i SFO, som har AKT-funktion i skoledelen, fuldtidsansat inklusionspædagog og pædagog med timer til samtaler med ængstelige børn. Vi trækker på disse kompetencer i SFO-delen, når der er behov.

Tur ud af huset om mandagen:

Siden skoleåret 2021/2022 har 0. - 3. klasse fået fri fra skole 11:45, hvorefter de har spist med pædagoger, og SFO er startet 12:05. Dette blev sat i værk bla. på baggrund af, at pædagogerne gerne ville have mulighed for at tage børnene med ud af huset i længere tid og mulighed for, at alle tilmeldte børn kunne deltage i aktiviteten. Endvidere også en mulighed for børnene at kunne lege i længere tid eller fordybe sig i en aktivitet.

I skoleåret 2022/2023 var det ikke sat i system, hvornår, hvem og hvordan ture ud af huset skulle foregå. Vi evaluerede på et pædagogmøde i slutningen af skoleåret og besluttede, at ture ud af huset skulle foregå årgangsvis for at styrke relationerne ml. børnene på årgangen, skabe bedre samhørighed og få oplevelser sammen.

Eksempel på SMITTE 0. årgang:

<p>Sammenhæng På hvilke baggrund og ud fra hvilke forudsætninger iværksættes tiltag?</p>	<p>0. årgang er delt i en A- og en B klasse. Vi vil gerne med vores tur ud af huset for hele årgangen have fokus på fællesskaber og legerelationer på tværs af hele 0. årgang. Vi ønsker, at vi med vores fællesskaber medvirker til, at børnene får skabt flere konstellationer på tværs af klasserne. Det vil dermed blive nemmere for dem at finde nogle at lege med i frikvartererne og i SFO. Vi som voksne vil invitere dem ind i 2 fælleslege, som kan bringes med tilbage til frikvarter og SFO. Den resterende tid på turen benyttes til leg.</p>
---	--

<p>MÅL Hvad vil vi gerne opnår med tiltag?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - at børnene søger hinanden på kryds af årgangene i SFO og frikvarter. - at børn fortæller om venskaber i egen og parallelklassen. - at børnene selv igangsætter fælleslege og giver plads til andre i legen.
<p>INKLUSION Hvad vil I konkret gøre for at børnene/barnet oplever sig inkluderet?</p>	<p>-Vi forbereder børnene på legen hjemmefra, auditivt og visuelt, så aktiviteten er kendt når de introduceres for den.</p> <p>- Vi er opmærksomme på, at nogle børn har brug for fysisk kontakt, tydelighed og klare beskeder.</p>
<p>Tiltag Hvad/hvilke konkrete handlinger skal kendetegne tiltaget? Hvem gør hvad? og hvornår?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - en af de første fælles forberedelsestid, udarbejder vi et årshjul over aktiviteter på 0. årgangs mandagsture. - Vi undersøger diverse legekataloger og finder 2 lege. - Vi forbereder børnene visuelt og auditivt på legene. - Vi organiserer, så vi kan observere på hinanden/sparre med hinanden
<p>TEGN Hvordan kan vi se, høre og fornemme, at vi er på vej mod målet? Hvilke tegn på læring kan vi se?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - De børn der normalt skal tage tilløb og se legene an, vil nu deltage hurtigere, da de er forberedte. - Børnene leger de 2 lege i frikvarter og i SFO. - Børnene fortæller, at de leger med en fra parallelklassen. - Vi ser dem lege på kryds af de 2 klasser.
<p>EVALUERING Hvordan vil vi evaluere? dato? Hvilke dokumentation form vil vi anvende? Har vi nået målene? Hvad gør vi fremover?</p>	<p>Hvordan fik vi formidlet de 2 lege. Er der udvikling i at fremstille det visuelt? Er der udvikling i at fremstille det auditivt?</p>

“Flyver”:

I skoleåret 23/24 tager vi på pædagogmøde en beslutning om, at afprøve en ny funktion “Flyver”, som varetages af en pædagogmedhjælper i SFO.

Formålet er, at "flyveren" bevæger sig rundt i hele SFO og kan hjælpe, hvor der er et behov. F.eks. hjælpe børn der har slået sig og har brug for plaster, hvis mange børn søger et bestemt værksted og kan være to-voksen på værkstedet, træde til hvis pædagogen har brug for afløsning.

Flyveren har ansvaret for telefonen i SFO og kan være behjælpelig med at få sendt de børn hjem, som selv skal sørge for at gå hjem. Desuden skal flyveren være omkring garderoberne i skolen, da vi oplever mange børn som sidder og hygger sig i garderoberne fremfor at være med i SFO aktiviteter.

Flyveren har også mulighed for at hjælpe børn med diabetes eller andre særlige behov.

Vi har evalueret tiltaget på et pædagogmøde og besluttet at holde fast i flyverfunktionen. Det positive var bl.a. at pædagoger ikke behøver forlade deres aktivitet, men kan stole på, at flyveren er omkring de børn, som f.eks. har slået sig, skal sendes hjem osv. Endvidere er værkstederne aldrig ubemandet, da flyveren kan træde til, hvis den ansvarlige for værkstedet f.eks. skal deltage i et møde.

Det er ønskeligt, at vi får to "flyvere" i SFO.

Smitte på flyver:

Sammenhæng På hvilke baggrund og ud fra hvilke forudsætninger iværksættes tiltag?	I SFO'en har vi fået en flyver, hvor flyveres funktion er at skulle gå rundt i huset og hjælpe. Det kan f.eks være at ringe et barn hjem, hjælpe, hvis der er en der er ked af det osv. Flyveren kan nogle gange blive udfordret i at nå det enkelte barn, fordi flyveren har en ekstra opgave. Flyveren har ikke mulighed for at fordybe sig med det enkelte barn, fordi der skal skabes et stort overblik i institutionen.
MÅL	- At få skabt nogle rammer og forudsætninger, så flyveren kan nå hele vejen rundt.

<p>Hvad vil vi gerne opnå med tiltag?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - At nå de børn, der har svært ved at indgå i fællesskaberne, der er skabt i SFO'en, og som holder til udenfor de "normale" rammer. - At hjælpe de andre voksne, så vi kan fordybe os på vores værksteder sammen med børnene.
<p>INKLUSION</p> <p>Hvad vil I konkret gøre for at børnene/barnet oplever sig inkluderet?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - At guide og inspirere børnene. - Opmærksomhed - Kommunikationen - Synliggøre sin rolle for børnene
<p>Tiltag</p> <p>Hvad/hvilke konkrete handlinger skal kendetegnes tiltaget?</p> <p>Hvem gør hvad? og hvornår?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Flyveren har altid XXX telefonen og som udgangspunkt også SFO telefonen. Hvis der er meget at se til, så tager en af de andre voksne XXX telefonen.
<p>TEGN</p> <p>Hvordan kan vi se, høre og fornemme, at vi er på vej mod målet?</p> <p>Hvilke tegn på læring kan vi se?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - At flyveren og børnene tilkendegiver, at der er overblik, gennemsigtighed og børnene føler det har været håndgribeligt. - At de voksne på stuerne oplever, at der har været tid til fordybelse med børnene. - At de voksne som sidder og kan fordybe sig føler, at der er en ekstra hjælp, når der opstår konflikter osv. - At vi voksne oplever en synlighed i form af flyverens rolle rundt på værkstederne -

EVALUERING

Hvordan vil vi evaluere?
dato?

Hvilke
dokumentationsform

vil vi anvende?

Har vi nået målene?

Hvad gør vi fremover?

Evalueringsspørgsmål:

- Får flyveren nået det der er aftalt?
- Hvilke oplevelser har flyveren selv?
- Skal vi justere på rollen?
- Børneperspektivet mht. rollen

- Flyveren får et punkt for sig selv på p-mødet.
 - Andre stuer får derved også mulighed for at sige, hvis de har brug for ekstra hjælp fra flyveren, men flyveren kan også fortælle, hvad der sker i de mindre bemandede områder
- Flyveren kan blive en skiftende rolle, som skal være en uddannet pædagog, da rollen især kræver overblik, relationer til børnene, men også faglighed. Rollen kunne derfor rotere, hvor man om mandagen til pæd. møde kunne videregive info omkring forrige uge.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Vores evalueringskultur er organiseret ud fra et årshjul, hvor de pædagogiske læreplaner er på som et fokus ca. hver fjerde uge.

To gange årligt er der pædagogisk aften, hvor pædagogerne samles til fordybelse af konkrete punkter i den pædagogiske læreplan. I denne evaluering har der været et særlig fokus på, om vi lever op til det, vi skriver og hvilke forandringer, vi har stået overfor, og om det har kunnet stå mål med de værdier, vi står for.

Den pædagogiske praksis evalueres også løbende i et samarbejde med lærerne på deres teammøder. Her drøftes data, praksisbeskrivelser, trivsel, samarbejde med forældre etc.

På skolens fællesmøder evaluerer vi hele skolens virke og værdier i samarbejde ml. personalegrupperne og ledelsen.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

Der arbejdes med den lokale skriftlige læreplan som minimum to gange årligt på vores pædagogiske aften. Løbende evaluerer vi vores daglige praksis ud fra læreplanerne og retter f.eks. SMTTE-modeller til. Det er en selvfølge, at alle medarbejdere har indblik i de styrkede pædagogiske læreplaner, bidrager og tilkendegiver deres erfaringer.

På pædagogiske aftener arbejdes der i workshop, hvor de enkelte medarbejdere har ansvar for områder i den lokale skriftlige læreplan.

Vi har et samarbejde med børnehusene, hvor særlig pædagoger i forårs-SFO deltager på møder med børnehusene. Her er der oplæg af forskellig karakter f.eks. samarbejde omkring KANON og "Hjernen og hjertet". Læringsmiljøobservationer og overgangen fra børnehus til skole.

I dagligdagen har vi haft oplæg af vores inklusionsvejleder eller vejleder for Mangfoldige Læringsmiljøer omkring de temaer, som har været relevante at drøfte på et personalemøde og i forhold til vores årshjul.

Vi søger inspiration fra andre skoler, deltager i workshops/kursus, hvor det giver mening og arbejder som oftes altid i grupper, når vi udarbejder læreplanerne.

.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

”Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evalueringen skal offentliggøres.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:

§ Børnegruppens trivsel og læring

§ Børn i udsatte positioners trivsel og læring

§ Tosprogede børns trivsel og læring

§ Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51

Udvælg en eller flere evalueringer, som I har gennemført i de seneste to år, og saml op på erfaringerne ved at svare på nedenstående fire spørgsmål for hver evaluering. De fire spørgsmål knytter an til trinene i en evalueringsproces. Vælg gerne evalueringer, som betød, at I efterfølgende ændrede jeres pædagogiske praksis.

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogiske læringsmiljø, I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller der udfordrede jer?

Vores fire fokusområder i år har været:

- "Flyver"
- Eftermiddagsmad i SFO
- Tur ud af huset om mandagen
- Børn med særlige behov

Vi har valgt disse punkter, da vi gerne vil belyse vores praksis og blive mere opmærksom på, hvor fokus skal ligge fremadrettet. Hvordan skal årshjulet se ud næste skoleår, hvis der skal ske en justering?

Børn med særlige behov:

1. Vi dokumenterer vores arbejde via referater fra møder, drøftelser med team, billeder og sparring med inklusionsvejleder.
2. Sammen med klasseteamet arbejder vi med handleplaner, samarbejder med forældrene og laver aftaler med både forældre og det enkelte barn omkring tiltag og hensyn for at tilgodese barnet og det enkelte behov.

For at alle medarbejdere i SFO har indsigt i det enkelte barns behov, så informerer personalet hinanden på personalemøder.

3. I samråd med inklusionsvejleder anvender vi redskaber som f.eks. Fri For Mobberi, Trin For Trin mm. Når vi støtter børn i tolerante og positive børnefællesskaber, skaber vi det bedste grundlag for at undgå mobning og social eksklusion. Vi arbejder dagligt med relationsarbejde, både i små og store fællesskaber.

4. Vi har en opmærksomhed på det tværfaglige arbejde, børn i udsatte positioner er en fælles opgave, hvor flere fagligheder skal samarbejde for at sikre en rettidig indsats. Gennem ressourcecenter og Det Tværfaglige Samarbejdsforum har vi mulighed for at spare omkring det tværfaglige arbejde.

Vi er gode til mundtlige overleveringer, drøftelser og sparring, men når ikke altid skriftliggørelsen. Det skal være et større fokuspunkt og systematik fremadrettet. Det kræver i samarbejde med lærerne i skoledelen, at der er et fokus på, hvem der har opgaven.

Det er et ønske fra pædagogerne, at der er mulighed for sparring med eksterne samarbejdspartnere f.eks. skolepsykologer, sundhedsplejerske, socialrådgiver etc. Pædagogerne ønsker, udover sparring, også at få værktøj og supervision til at kunne hjælpe børn bedst muligt, særligt dem i udsatte positioner i SFO.

Vi får flere og flere børn i SFO, som har et særligt behov af forskellige art. Det kan være diagnoser, angst, diabetes, adfærd mv. Fælles for dem alle er, at vi ønsker at tage et hensyn, hvor alle føler sig set og hørt, hvor de udvikler sig, trives og lærer. Derfor vil vi have et større fokus næste år, hvor vi prøver at blive klædt bedre på til at håndtere de særlige behov i SFO. Vi vil gerne have mere sparring fra fagpersoner, kursus, inklusionsvejleder i SFO og mulighed for at arbejde med mindre grupper børn i værkstederne. Vi er påbegyndt arbejdet med at ændre og har pt. et fokus på, hvordan vi forbinder de tiltag der arbejdes med i skoledelen til at blive tiltag der også kan arbejdes med i SFO.

Vi er udfordrede af, at vores organisering som en funktionsopdelt SFO ikke altid spiller sammen med måden vi ønsker at arbejde med en lille børnegruppe på. Vi ønsker at bevare vores funktionsopdelte SFO, men vil i kommende tid prøve at organisere os anderledes, så der kan arbejdes med mindre børnegrupper uden at gå på kompromis med de aktiviteter vi har.

Eftermiddagsmad:

Vi har tre dage om ugen, hvor børnene kommer i SFO så tidligt, at de skal spise eftermiddagsmad i SFO'en.

Udfordringen er, at børnene kommer direkte fra skole og går til aktivitet i SFO, en aktivitet, der skal bryde op, når der skal spises eftermiddagsmad. Det er ikke lige nemt for alle. Samtidig har alle børn ikke behov for at spise på samme tidspunkt. SFO'en er et stort hus, hvor børn deltager i forskellige aktiviteter, flere forskellige steder på matriklen. De voksne er ofte også beskæftiget i de forskellige aktiviteter og kan ikke altid gå fra.

Mad og måltider har stor betydning for børns sundhed og trivsel, på såvel kort som på lang sigt. Vi ved fra samarbejdet med lærerne, at nogle børn heller ikke får spist i skolen, nogle børn møder allerede ind i SFO 6:30 og bliver hentet som de sidste og nogle børn vil hellere lege end spise. Fælles for dem alle er, at vi tror, de trives bedst, hvis de får spist, både i skolen, men også i SFO.

Mål

Målet er at give børnene mulighed for at sidde i et børnefællesskab, hvor der er plads til ro og nærvær med børn og voksne. Ligeledes er der læring for børnene omkring normer for bordskik, samvær, rolige og nærværende samtaler, samt at lære at rydde op efter sig selv og tage ejerskab for lokalet. Vi skaber et pædagogisk læringsmiljø med plads til dannelse og børneperspektiver.

Inklusion

Vi har nogle børn, hvor det er vigtigt, vi er ekstra opmærksomme på, at de får spist deres eftermiddagsmad. Vi giver også børnene mulighed for at kunne sidde i et fællesskab og kunne sidde ved nærværende voksen.

Tiltag

- Klokkerne 13:30 bliver børnene gjort opmærksom på, at det er tid til eftermiddagsmad.
- Det er aftalt, at børnene skal spise på rød og gul raket, i haven når vejret til det.
- Børn og voksne spiser sammen
- Der anrettes et cafébord med kopper, kande og et skilt, som indbyder til, at man sætter sig.

Tegn

- At børnene kommer og sætter sig for at spise, når der opfordres til det, og finder ind i kendte eller ukendte børnefællesskaber.
- At børnene sidder på rød og gul raket og ikke sidder andre steder og spiser. Fx. i garderoben, i trappeopgangene mm.
- At børnene finder ro i og giver sig tid til at spise, og har samtaler med andre børn eller voksne.
- At børnene har bordskik og rydder op efter sig selv.
- At vi kan mærke og se, at børnene finder glæde i at sidde i fællesskabet.
- Færre henvendelser fra forældre om fyldte eftermiddagsmadsposer

Evaluering

- Kommer alle børn og spiser på rød og gul raket?
- Finder børnene ro i og giver sig tid til at spise?
- Udviser børn bordskik, og rydder op efter sig selv?
- Ser vi et roligt samvær, og glæde i fællesskabet?
- Kommer der færre henvendelser fra forældre.

Vores evaluering omkring eftermiddagsmad:

- På pædagogmøde i efteråret 2023 har vi et evalueringspunkt omkring eftermiddagsmad. Det er begyndt at gå bedre med at få børnene til at spise.
- Børnene går stadig rundt med maden.

- Børnene sidder så vidt muligt ved bordene, må gerne sidde på værksteder, hvis der er mulighed for dette. Ingen spisning i garderobes, sal og lego.
- Eftermiddagsmad siges kl 13.30, information gives til Flyveren, hvis der er børn, der skal spise eftermiddagsmad.
- Flere børn tager maden med på værkstederne og sidder og spiser sammen
- Børnene må tage maden med på alle åbne værksteder
- Flere børn sætter sig af sig selv, også senere på dagen

Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?

Her skriver I **kort**, hvilket område i jeres pædagogiske læringsmiljø I satte fokus på i evalueringen og hvorfor. Hvad var det I var nysgerrige på eller udfordrede jer?

Vi oplevede, at mange børn ikke kunne finde plads til at sætte sig med deres eftermiddagsmad og derfor trak de væk til pladser i garderoben eller droppede at spise. I garderoben kunne der opstå leg under spisning, og vi oplevede, at de så glemte at rydde op. Forældre henvendte sig om fyldte madkasser, trætte, sultne og gnavne børn.

Derfor besluttede vi mere struktur omkring spisning, flere værksteder taget i brug, flyveren blev tovholder for indkald.

Børnene siger:

- Det er rigtig dejligt at spise eftermiddagsmad i SFO. Derfor kan man spise sammen med flere børn og sammen med andre børn, end man plejer at gøre i klassen.
- Vi må selv bestemme, hvor vi sidder, og vi må selv bestemme hvad for noget mad, vi spiser.
- Eftermiddagsmad er også dejligt, fordi jeg får lækre ting med.

Vi er blevet klogere på, at børnene nyder deres frie tid, hvor de på tværs af årgange, klasser og køn kan være sammen med dem, de har lyst til. Selv bestemmer rækkefølgen af madpakken og ser frem til lækkerier. Vi ser børn, der er blevet gode til at mærke efter, hvornår de er sultne, og finder selv eftermiddagsmad frem, når de har behov for det. Vi ser hyggelige spisegrupper, der diskuterer alt fra hvilke byttekort de har i Valdes Jul-bogen til hvilken leg eller hvilket spil, de skal have gang i efterfølgende.

Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?

Vi kan være i tvivl, om vi kan justere mere uden at ødelægge legen. Vi hæfter os dog ved, at børnene nyder at spise med andre end lige dem, som de går i klasse med. Her får de styrket venskaber, hvilket er positivt.

Vi er dog opmærksomme på, at der stadig er børn, som ikke altid får sat sig ved et bord, men hænger ud i garderoben på skolen og synes, det er hyggeligt at spise der. Vores "flyver" har til opgave at hjælpe disse børn i SFO og få anvist dem et sted, hvor de kan spise eftermiddagsmad.

Kan vi justere noget ift. oprydning efter sig selv? Samle skrald op? Tørre bordet af? Skubbe stolen ind under bordet? Det er almindelig dannelse, og vi vil med anvisninger forsøge, at børnene lærer det løbende og til sidst gør det af sig selv.

Når vi har ugens værksted og laver noget med mad, så vil et fokus være oprydning, affaldssortering, dække bord osv. Ditto når vi har café for forældre, hvor børnene serverer kage og drikke og her skal være et godt eksempel og vise, hvad de kan og har lært.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

For Næsby Skole gælder det, at der ikke er en forældrebestyrelse for SFO, men en skolebestyrelse for hele skolen.

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan."

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Her skriver I **kort**, hvordan I har inddraget forældrebestyrelsen og eventuelt forældrerådet, fx om I har drøftet, hvad I har sat fokus på i løbende evalueringer, resultaterne og hvilke tiltag det har givet anledning til, eller hvordan forældrebestyrelsen aktivt har været inddraget i ændringer eller justeringer af den daglige praksis.

Vi præsenterer vores evaluering for skolebestyrelsen samt de nedslag vi har set i forbindelse med dataindsamling i spørgeskemaundersøgelsen. På baggrund af dette drøfter vi de påtænkte ændringer i SFO strukturen og værkstedstilbud.

Det fremadrettede arbejde

”En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske

læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Her kan I **kort** skrive, hvad I vil sætte fokus på i jeres pædagogiske læringsmiljø fremadrettet og hvorfor. I afsnit ét så I tilbage på, hvad I allerede har arbejdet med. Har I fået øje på, om der er dele af jeres pædagogiske læringsmiljø, I ikke har haft fokus på, fx rutinesituationer, børn i udsatte positioner, mv.? I kan også skrive, om der er områder, I har haft fokus på, men har behov for at genbesøge.

Vi vil have et endnu større fokus på, hvordan vi skaber de bedste muligheder for alle og med et særligt blik på de børn, som er udfordret socialt. Vi vil have et fokus på at “bygge bro” fra skole til SFO (og omvendt) og bringe mangfoldige læringsmiljøer og samarbejdet omkring dette, mere i spil.

Vi vil være mere nysgerrige på, hvordan børnene agerer ind i legen, hvis det er mere voksenstyret og hvordan der tages imod aktiviteterne, hvis vi ændrer struktur og indhold i aktiviteterne.

Med udgangspunkt i vores spørgeskemaundersøgelse vil vi lave nogle nedslag, som vi kigger ind i næste skoleår og har et større fokus på.

For at skabe bro, ml. skole og SFO og for at vi har et større blik på det sociale, så vil vi næste år sætte et endnu større fokus på pædagogiske aktiviteter i frikvartererne. Vi vil have øje på om de pædagogiske aktiviteter også giver deltagelsesmuligheder for alle, skaber fællesskab, gør børnene mere nysgerrige på legen og at de også får hjælp til at styrke deres medmenneskelighed.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Her kan I **kort** beskrive, om I oplever, at organiseringen af jeres evalueringskultur har understøttet meningsfulde drøftelser, refleksioner, analyser og vurderinger af jeres pædagogiske praksis i hverdagen? Eller om jeres erfaringer giver anledning til at justere organiseringen af jeres evalueringskultur, fx om der er brug for at afprøve andre måder at mødes og måder at reflektere sammen, justere hyppigheden af møder eller fastholde god evalueringspraksis.

Vi har på vores ugentlige møder pædagogiske drøftelser og i årshjulet for disse møder er der sat en struktur, så vi kommer omkring så mange facetter som muligt. Vores drøftelser har medvirket til, at vi løbende har lavet små prøveaktioner og været undersøgende på om justeringerne var nok til at gøre praksis bedre.

Vi vil fortsat arbejde med årshjul i forhold til vores pædagogiske møder i SFO og har et ønske om, at sætte det endnu mere i systematik for netop at kvalificere vores pædagogiske drøftelser og evalueringskultur. I samarbejde med skoledelen vil vi på særligt afdelingsmøder, dele pædagogisk viden og praksis samt invitere til at skabe sammenhæng ml. skole og SFO. Vi er optaget af at skabe en tydelig sammenhæng mellem vores børnesyn, vores pædagogiske mål og hvad vi så gør i praksis.

På baggrund af vores evaluering af vores skriftlige pædagogiske læreplan har vi i år kigget på hele vores praksis af De styrkede pædagogiske læreplaner, evalueringen og har justeret for at de passer med vores praksis og nye indsigter. Vi har haft fire fokusområder i år og de områder vil løbende justeres, men vi vil også have nye fokusområder næste år, herunder dannelsesstrategien for Odense Kommune, vedtaget maj 2024.